

Razgovor s gđom Astom Filakovac, kćerkom slikara Vladimira Filakovca, u povodu 120-te obljetnice rođenja i 40-te obljetnice smrti slikara.

V.Filakovac: Asta

Obitelj Filakovac podrijetlom je iz Slavonije. Živjeli ste u Osijeku i Beogradu. Kada ste i kojim povodom doselili u Zagreb?

U Zagreb smo doselili 1941. godine. Bile su to ratne godine kada nam nije više odgovaralo živjeti u Beogradu. Dolaskom u Zagreb tražili smo stambeni prostor i nuđeni su nam stanovi u centru grada. Moj otac na to nije htio pristati, jer je bio osoba koja je voljela prirodu. Kao rođenom Slavoncu brdovita područja Zagreba nisu mu bila zanimljiva. On je tražio ravnicu i prirodu u gradu. I tako, došavši u Dubravu, našli smo kuću u koju smo se zaljubili – drvena kuća u kojoj i danas živimo. Dubrava je tada bila prostrana ravnica, oaza netaknute prirode sa hrastovim šumarkom koji danas ne postoji, potokom koji je bio okružen žalosnim vrbama i mnoštvom vrsta ptica, mlinom koji je tijekom rata bio u funkciji građana Dubrave. Na mjestu današnje benzinske postaje u Dankovečkoj postojao je i vrlo lijepo uređen bazen!

Vaš otac poznati je hrvatski slikar animalist. Njegova djela vidjeli smo na izložbi u Prirodoslovnom muzeju. Otkud Vladimiru ljubav i inspiracija prema slikanju životinja?

Otac je bio od školskih dana strastveni lovac koji je uživao u životinjama. U kući smo obvezno imali pse, mačke, ptice, zečeve i kornjače. Ovdje u Dubravi s nama je bila i srna. U našoj kući znalo je biti 40-tak raznih životinja. Jednom prilikom skoro smo u kuću primili i mladunčad lavova, no majka na to ipak nije mogla pristati.

Saznali smo da je Vladimir povezan i s našom Župnom crkvom sv. Mihaela. Kako je došlo do suradnje Vašeg oca i kapucina?

Dolaskom u Dubravu išli smo u crkvu sv. Mihaela i nazočili blagoslovu crkve s blaženim Stevincem. Tijekom vremena otac je sklopio prijateljstvo s p. Tomislavom Šagijem i prvim župnikom p. Maksom Mašićem. Naslikao je portret p. Maka koji se danas nalazi u župnom uredu. U župi se nalazi i očeva slika sv. Mihaela prema kojoj je nastao vitraj u crkvi. Sliku „Isus spašava narod Dubrave“ otac je naslikao nakon bombardiranja Dubrave 1944. godine. To je slika koja se nalazi kod krstionice u crkvi.

Kako je bilo odrastati uz oca koji je bio poznati i priznati likovni umjetnik? Sigurno ste susretali brojne poznate osobe tog doba.

Otac je vodio aktivan društveni život. Družili smo se s poznatim umjetnicima – Miroslavom Krležom, Branislavom Nušićem, Gustavom Krklecom, Tinom Ujevićem, Ljubom Babićem, Jerolimom Mišeom, Matkom Peićem, Ljudevitom Šestićem... Posebno bih istakla prijateljstvo sa slikarom Vatroslavom Kulišem koji je prve slikarske poteze i spoznaje o likovnoj umjetnosti učio uz mog oca. Vatroslav je ostao vjeran i brižan prijatelj naše obitelji.

U kojoj su mjeri današnji slikarski krugovi zainteresirani za slikarstvo vašeg oca?

U zagrebačkom Hrvatskom prirodoslovnom muzeju tijekom 2011./12. održana je izložba pod nazivom „Animalizam u djelima Vladimira Filakovca“. Zbog velikog interesa publike dva je puta produžena. Interes pokazuje i muzej u Beču koji priprema izložbu na kojoj bi voljeli imati i očeve slike pa se upravo radi i na tom projektu.

Umjetnička ste obitelj. Ima li obitelj slikarskog nasljednika?

Kao djeca svi smo uz oca slikali u njegovu ateljeu. Prvi puta smo zajednički izlagali 1939.godine kada smo imali između 8 i 12 godina. Kasnije se brat Mirko posvetio grafici, Ivan-Puba je radio kao likovni pedagog, a ja sam bila glumica. Sestra Ljerka se najviše afirmirala kao slikarica. Njena djela nalaze se u privatnim zbirkama i galerijama u Hrvatskoj, Nizozemskoj, SAD-u, Švedskoj, Švicarskoj, Velikoj Britaniji. Dobitnica je brojnih domaćih i međunarodnih priznanja od kojih bih izdvojila plemićku titulu i grb dobiven u Australiji. Njezino ime uvršeno je i u knjigu Američkog međunarodnog biografskog centra Cambridge koja donosi popis poznatih osoba u svijetu. Moj unuk Bojan Dolenc nastavlja slikarsku tradiciju. Završio je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi prof.Damira Sokića. Prvu samostalnu izložbu imao je u Galeriji stare gradske vijećnice kada je postao član Udruženja likovnih umjetnika Hrvatske. Izložbu je otvorio tadašnji predsjednik gradske skupštine Borislav Šprem.

Gospođo Asta, zahvaljujemo što ste s nama podijelili sjećanje na vašeg oca Vladimira.

V.Filakovac: Djeca slikara za stolom